

Aan:
Fractie PvdA t.a.v. dhr. Adriani

In afschrift aan:
Provinciale Staten van Utrecht

ONDERWERP	Beantwoording schriftelijke vragen ex. art. 47 betreffende kinderen in (crisis)noodopvang	TELEFOONNUMMER	0646543657
		E-MAILADRES	Ruben.cales@provincie- utrecht.nl
DATUM	03-10-2023	DOMEIN/OPGAVE	KCK
DOCUMENTNUMMER	UTSP-1695590275-8041	TEAM	TKA
CONTACTPERSOON	Ruben Cales		
BIJLAGEN	Geen		

Geachte heer Adriani,

Op 7 september 2023 heeft u schriftelijke vragen ex. artikel 47 van het Reglement van Orde Provincie Utrecht 2020 gesteld over de situatie van kinderen in Utrechtse (crisis)noodopvang. Dit naar aanleiding van een nieuwsbericht van 6 september 2023 op nos.nl.

1. Wat is het aantal kinderen en alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv'ers) dat in de provincie Utrecht in de (crisis)noodopvang verblijft?

Antwoord:

Momenteel verblijven in de provincie Utrecht 167 amv en 165 andere kinderen (dat wil zeggen: minderjarige asielzoekers die met hun familie in de opvang verblijven) in de noodopvanglocaties van het Centraal Orgaan (COA). Naast de locaties van het COA zijn er in de provincie Utrecht twee crisisnoodopvanglocaties van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU). Op de ene locatie zitten twee kinderen van 16 jaar. Op de andere locatie verblijven momenteel ook twee kinderen, beiden ouder dan 15 jaar. Deze laatste twee kinderen verhuizen binnenkort met hun gezin uit naar een reguliere woning (huisvesting statushouders). Er zitten geen amv in de crisisnoodopvang.

2. Is ook in de provincie Utrecht sprake van een toename, zoals landelijk waargenomen wordt?

Antwoord:

Ja, er is ook bij de COA-noodopvanglocaties in de provincie Utrecht een toename te zien van het aantal minderjarigen dat in de noodopvang verblijft, met name onder amv. We verwijzen voor de aantallen naar onderstaande cijfers.

Aantal amv in COA noodopvang

1-6-2023	1-7-2023	1-8-2023	1-9-2023
141	142	145	167

Aantal andere minderjarigen in COA noodopvang

	1-6-2023	1-7-2023	1-8-2023	1-9-2023
Totaal	159	142	169	165
Kinderen 0 t/m 4	40	37	41	42
Kinderen 5 t/m 17	119	105	128	123

De crisishoedopvanglocatie van de VRU heeft door de hoge bezetting weinig nieuwe instroom en er is geen toename waargenomen.

3. Wat is de huidige gemiddelde verblijfsduur van deze kinderen in de (crisis)noodopvang?

Antwoord:

De huidige gemiddelde verblijfsduur van amv in de noodopvang in de provincie Utrecht is 234 dagen. De huidige gemiddelde verblijfsduur van andere kinderen in de (crisis)noodopvanglocaties van de provincie Utrecht is 123 dagen.

4. Is voor alle kinderen de kwaliteit van leven in de (crisis)noodopvang voldoende/conform het verdrag van Dublin?

Antwoord:

Verondersteld is dat u met deze vraag doelt op de criteria uit de Europese Opvangrichtlijn.

Het COA geeft aan zich in te spannen om kinderen in de noodopvang zoveel mogelijk kind te laten zijn, maar benoemt hierbij de uitdagingen in noodopvanglocaties, zoals het gebrek aan privacy, minder speelruimte en beperkte ruimte om als gezin samen te leven. Binnen de huidige situatie ziet het COA echter geen andere optie dan ook kinderen in gezinnen in de noodopvang te plaatsen, met de kanttekening dat het niet de meest geschikte plek is.

Ook voor amv-opvang in noodlocaties benoemt het COA uitdagingen om jongeren de benodigde stabiliteit in de opvang, begeleiding en onderwijs te kunnen bieden. Goede begeleiding van amv vereist dat deze jongeren op een locatie zitten die mogelijkheden biedt gericht op zelfredzaamheid en persoonlijke en sociale ontwikkeling. Veel van de huidige landelijke noodlocaties voldoen hier niet aan, bijvoorbeeld omdat er in hotels geen mogelijkheden zijn om zelf te koken. Voor deze jongeren geldt bovendien dat zij zo snel mogelijk naar school moeten kunnen gaan in een doorgaande leerlijn (dus zonder tussentijdse verhuizingen of wisselingen). De tijdelijkheid van noodlocaties bemoeilijkt dit.

De faciliteiten in de crisishoedopvanglocaties van de VRU als ook de toegang tot onderwijs en medische zorg zijn in afstemming met de gemeenten ingericht volgens de VNG handreiking Crisisnoodopvang.¹ Er zijn buitenruimtes om te recreëren en binnen is ruimte voor vrijetijdsactiviteiten.

5. Is het voor alle kinderen in de (crisis)noodopvang mogelijk om voldoende onderwijs te volgen?
 6. Is er voor alle kinderen in de (crisis)noodopvang voldoende medische zorg aanwezig?

Antwoord vraag 5 en 6:

De Europese Opvangrichtlijn stelt dat kinderen binnen drie maanden naar school moeten kunnen. Al een flinke tijd staat het nieuwkomersonderwijs landelijk onder grote druk, waardoor kinderen vaak langer moeten wachten tot ze naar school kunnen dan de richtlijn voorschrijft. Ook in de provincie Utrecht zien we dat scholen te maken hebben met vaak plotselinge grote instroom van nieuwe leerlingen en veelvuldige verhuizingen (en daarmee schoolwisselingen) van nieuwkomersleerlingen. Dit legt een grote druk op scholen om toegang tot kwalitatief goed onderwijs te kunnen bieden. Deze uitdagingen spelen landelijk en zijn helaas van toepassing

¹ [handreiking-crisisnoodopvang.pdf \(vng.nl\)](https://www.vng.nl/handreiking-crisisnoodopvang.pdf)

op de situatie van alle minderjarige nieuwkomers, ook buiten de (crisis)noodopvanglocaties. Wel brengt de (crisis)noodopvang extra uitdagingen met zich mee door de tijdelijke aard van de opvang. Zo is in één Utrechtse gemeente gekozen om de 28 leerplichtige kinderen uit de noodopvang niet op de lokale scholen in te schrijven, omdat de verblijfsduur (in combinatie met de zomervakantie) zodanig kort zou zijn dat een plaatsing en wisseling van school niet in het belang van de kinderen leek. Inmiddels is besloten dat de betreffende noodopvanglocatie langer openblijft en is de gemeente samen met scholen bezig de kinderen te plaatsen.

Buiten het voorbeeld uit bovengenoemde gemeente hebben alle kinderen uit (crisis)noodopvanglocaties in de provincie op dit moment al toegang tot primair en middelbaar onderwijs.

Voor de gezondheidszorg geldt dat de zorg voor volwassenen en kinderen in het overgrote deel van de COA noodopvanglocaties is geregeld via de huisartsenpraktijken van GZA (gezondheidszorg asielzoekers). Dit is op de locatie zelf en bij kleinere locaties op een nabijgelegen grotere COA-locatie. Daar kan de bewoner tijdens de spreekuren terecht met medische klachten. Daarnaast kunnen de bewoners zeven dagen per week en 24 uur per dag voor medische vragen bellen met de praktijklijn van GZA. Doorverwijzing naar de tweedelijnszorg gebeurt via de huisarts. Op noodopvanglocaties waar GZA geen zorg kan leveren, heeft COA afspraken gemaakt met Just4care. Just4care houdt spreekuren op locatie en is buiten de spreekuren telefonisch bereikbaar voor medisch advies. Zo nodig komt de arts naar locatie toe. Op de crisisnoodopvanglocatie van de VRU waar kinderen verblijven, zijn een arts en een psycholoog aanwezig op locatie.

Voor de jeugdgezondheidszorg (JGZ) geldt dat deze op alle (crisis)noodopvanglocaties wordt aangeboden conform de afspraken die het COA hiervoor heeft met de GGD GHOR. Door de korte verblijfsduur en vele verhuizingen kan de JGZ in de praktijk echter niet in alle gevallen tijdig worden uitgevoerd.

Uw Staten zijn op 24 mei 2023 via een brief² geïnformeerd over de start van gesprekken met de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over het maken van bestuurlijke afspraken op basis van PRT Plan Utrecht. Belangrijk onderdeel daarvan zijn de randvoorwaarden op het gebied van zorg, voldoende kwalitatief onderwijs en stabiliteit voor kinderen. Het PRT Kansenmakersteam werkt aanvullend aan een actieplan minderjarigen om de regionale afstemming over het onderwijs van kinderen te verbeteren.

7. Op welke wijze zetten de 26 Utrechtse gemeenten zich om te voorkomen dat kinderen in de (crisis)noodopvang terechtkomen? Graag een overzicht.
8. Op welke wijze zetten de 26 Utrechtse gemeenten zich in voor het realiseren van een definitieve woonplek voor deze kinderen, zodat het verblijf in (crisis)noodopvang zo kort mogelijk duurt?

Antwoord vraag 7 en 8:

De Utrechtse gemeenten werken, samen met het COA, de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) en de gedeputeerde Wonen/IBT, samen in de Provinciale Regietafel Utrecht (PRT) onder voorzitterschap van de Commissaris als Rijksorgaan. In de PRT is er aandacht voor het voorkomen van opvang in de (crisis)noodopvang en het realiseren van een definitieve woonplek.

De 26 Utrechtse gemeenten hebben zich via de PRT van 10 mei gecommitteerd aan de opgave voor reguliere asielopvang, gebaseerd op de landelijke capaciteitsprognoses. In het PRT Plan Utrecht ligt een aanpak voor waarmee de Utrechtse gemeenten gezamenlijk willen voldoen aan de asielopgave. Een groot aantal Utrechtse gemeenten is intussen daadwerkelijk bezig, variërend van verkennende fase tot realisatie, om bij te dragen aan meer duurzame opvangplekken die eraan gaan bijdragen dat minder (gezinnen met) kinderen in de (crisis)noodopvang terecht zullen komen.

Naast bestuurlijke afspraken om meer definitieve opvangplekken te realiseren zijn we ook in gesprek met het COA om hier uitvoering aan te geven in hun plaatsingsbeleid. Hierin wordt ook aandacht gevraagd om de

² Statenbrief 24 mei 2023 "Provinciale Regietafel Migratie & Integratie: op weg naar een Bestuursvereenkomst"; <https://www.stateninformatie.provincie-utrecht.nl/documenten/SB-Provinciale-Regietafel-op-weg-naar-een-Bestuursvereenkomst.pdf>

verhuisbewegingen van kinderen tot een absoluut minimum te beperken. Dit is ook een van de onderdelen van het Actieplan Minderjarigen waaraan het PRT Kansenmakersteam in samenwerking met scholen werkt. Andere inzet om er voor te zorgen dat kinderen (in het uiterste geval) zo kort mogelijk in de (crisis)noodopvang worden opgevangen is dat, toen er signalen waren dat er opvangcapaciteit vrij kwam in het AZC in Leersum (een opvangvoorziening met een schooltje), er is bekeken of er in crisisnoodopvanglocaties families met kinderen zaten die door konden verhuizen naar dit AZC. Dit heeft tot enkele verplaatsingen geleid. Het PRT Kansenmakersteam speelt hier samen met de VRU een trekkende rol in, samen met COA als organiserende partij.

9. Worden met de 26 Utrechtse gemeenten afspraken gemaakt over een fair share bij het realiseren van goede (crisis)noodopvang en het beschikbaar stellen van definitieve huisvesting, zoals in de aangekondigde spreidingswet wordt beoogd?

Antwoord:

De Utrechtse gemeenten hebben zich in de PRT van 10 mei uitgesproken voor het principe dat zij in gezamenlijkheid verantwoordelijk zijn voor het behalen van de opgave en taakstelling in de brede asielketen (opvang asielzoekers, Oekraïense ontheemden en huisvesting statushouders) die geldt voor de provincie als geheel, en dat elke gemeente daaraan haar bijdrage levert.

10. Welke (onorthodoxe) maatregelen ziet het college nog als mogelijkheden om te voorkomen dat kinderen in (crisis)noodopvang moeten verblijven?

Antwoord:

We blijven met alle partners in gesprek om de kwantiteit en kwaliteit van de opvanglocaties te verbeteren. Daarbij staat het college onder andere via het PRT kansenmakersteam in verbinding met de verschillende gemeenten om signalen snel in beeld te krijgen en richting betreffende organisaties te kunnen handelen. Via de PRT werken gemeenten samen om invulling te geven aan de opgave meer vaste plekken te realiseren en daarmee stabiliteit en kwaliteit te brengen in de asielketen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen